

Visst har ljud färg!

Levande ljud har det Levande ljud har färg, ljus och skuggor. Det vet både musiker och dom som lyssnar till levande musik.

Men alltmer av den musik vi lyssnar på kommer genom högtalare. Och här är det lätt att förlora originalets färger och dagrar. Vår ljudupplevelse begränsas av högtalarna. Av hur dom sänder ut ljudet i rummet.

Många väsentliga högtalaregenskaper är omöjliga att fånga i tekniska data. Vår hörsel registrerar nämligen fler dimensioner än mätinstrumenten. Jämnheten hos tonkurvan och friheten från distorsion kan och måste mätas, men lyssningsintrycket som högtalaren ger kan bara avgöras genom att lyssna. En högtalarkonstruktör måste därför både mäta och lyssna fram sina högtalare.

Lyssningsintrycket i workas av högtalarens akustiska utformning av hur högtalarelementen är placerade och riktade och av hur högtalaren därigenom kommer att samarbeta med lyssningsrummet.

Den enklaste högtalarutformningen - med högtalarelementen för bas, mellanregister och diskant framtriktade på högtalarens framsida behandlar lyssnaren som en mätmikrofon och lyssningsrummet som obefintligt. Men vår hörsel fungerar inte som ett mätinstrument. Och rummet inverkar både på ljudkällan-särskilt om ljudkällan är högtalare - och på vår upplevelse av ljudet, vårt ljudintryck.

Sådana högtalare blir ofta blinda för en mängd nyanser hos originalljudet. Ljudet får ljus och färg mer av högtalaren än av originalljudet. Du hör högtalare mer än musik.

För dom av oss som har följt Stig Carlssons arbete med att skapa allt bättre högtalare för våra musikrum hemma, är hans nya trevägs högtalare OA 116 säkert den hittills intressantaste högtalarkonstruktionen.

Ytligt sett är det kanske inte så mycket som verkar skilja OA116 från föregångarna Högtalarelementen har ungefär den placering de haft i alla OA-högtalarna, den placering som patent- och patenansökningar ger Stig Carlsson upphovsrätten till.

Liksom i OA12 och OA14 är elementen placerade och orienterade så, att resultatet blir en kombination av de klangligt gynnsammaste egenskaperna hos de bästa rundstrålande högtalarna och det tydligare riktningintrycket vid stereoåtergivning hos de bästa s k direktstrålande högtalarna. Men OA116 ger som ingen annan högtalare intryck av att vara figursydd för mänskliga rum och mänskliga öron.

OA116, Sonabs nya trevägs-högtalare

I OA 116 är baselementet placerat undertill, närmast bakre väggen. Basregistret sänds då ut så nära både golv och vägg att det reflekterade ljudet från golvet och väggen förvandlas till direktljud. Eftersom bas-tonerna normalt strålar ut i alla riktningar medför

denna placering av baselementet att kvoten mellan direkt och reflekterat ljud ökas. Transientåtergivningen i basen blir på så sätt distinkt och kraftfull.

Och Stig Carlssons dimensionering av högtalarelement och basreflexlåda (patenterad) håller tonkurvan rak inom ± 3 dB ända ner till 28 Hz. De högtalare som går ner under 30 Hz i basen är lätt räknade. Sonab gör två av dom.

Högtalarelementet för mellanregistret är också det placerat närmast den bakre väggen, men på högtalarens ovasida. Placeringen gör att det reflekterade ljudet från väggen kommer mindre än en millisekund efter direktljudet. Vår hörsels reaktionstid är längre (en-två millisekunder), och därför kommer den delen av det reflekterade ljudet så tidigt, att den inte maskerar (hindrar uppfattningen av) senare utsänt direktljud.

I den lägre delen av mellanregistret, där ett högtalaremembran av den aktuella storleken (12 cm diameter) är i det närmaste rundstrålande, kommer denna placering av högtalarelementet att ha samma verkan som en ökning av kvoten mellan direkt ljud och reflekterat ljud. Resultatet är att återgivningen får ökad klarhet. Men dessutom verkar väggen försvinna. Rummet ger intryck av att vara öppet mot musikerna i upptagningslokalen.

Från mer eller mindre rundstrålande funktion i den lägre delen av mellanregistret övergår högtalaremembranet i den övre delen av mellanregistret till att stråla med en viss riktverkan, större ju högre frekvensen är. OA116 har mellanregisterelementet riktat snett uppåt och in mot lyssningsplatsen på ett sådant sätt att kvoten mellan riktat och reflekterat ljud bibehålls konstant genom hela mellanregistret. Tonkurvan i mellanregistret blir då lika för totalljudet och direktljudet.

Diskanten återges av sex små diskantelement med pappersmembran, placerade på högtalarens ovasida. Fördelning av diskantenergin på sex element ger en unik effekttålighet över hela frekvensregistret. Tre av diskantelementen är orienterade för direktljud. De övriga tre är orienterade så att lyssnaren får reflekterat ljud från olika håll. Två av dem använder den vägg som högtalaren ställs vid som reflektor. Och för att åstadkomma en så öppen och luftig ljudbild som möjligt är dessa två element placerade så långt från väggen som möjligt, närmast högtalarens framsida.

Tack vare högtalarelement av hög kvalitet och tack vare en omsorgsfullt utprovad placering och orientering av dessa element kan OA116 återge all musik med originalets färg, ljus och skuggor, rymd och djup.

I maj finns OA 116 hos de flesta större hifi-fackhandlarna. Då kan du höra hur levande musik från högtalare kan låta när den är som bäst. Både klassiskt och pop. Upptagningar med konsertsalsakustik likaväl som renodlade studiotagningar.



Sonab

Loud and Proud

HIFIGOTEBORG.se a

Sonab

WANT TO RELAX TO BEAUTIFUL
MUSIC

WELCOME

WE HAVE GOOD HIFI AT YOUR
SERVICE

PLEASE WAIT HERE & A MEMBER
OF OUR TEAM WILL BE WITH
YOU SHORTLY.

Or press finger HERE